

Boekbespreking 2

K. Rostanski, M. Dzhus, Z. Gudzinskas, A. Rostanski, M. Shevera, V. Šulcs & V. Tokhtar., *The genus Oenothera L. in Eastern Europe*, W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Science, Kraków, 2004, 134 pag., € 28, ISBN 83-89648-13-X. — Het komt gelukkig niet vaak voor dat een taxonomisch werk waarin 20 soorten worden behandeld zonder index wordt afgeleverd, zodat de synoniemen, secties, subsecties en hybriden niet anders te vinden zijn dan het boek pagina voor pagina door te bladeren. Vijf niet-wilde soorten worden wel uitgesleuteld, maar verder niet meer genoemd. Curieus is tevens dat de diagnostische sleutel evenmin naar een pagina verwijst, noch volgnummers heeft; de soorten worden ook niet alfabetisch behandeld. Om enig inzicht in het werk te krijgen heb ik zelf een index moeten maken.

De sleutel maakt een onprofessionele indruk, omdat de diagnostische kenmerken niet tegenover elkaar geplaatst zijn en elkaar niet uitsluiten of bijzonder zwak zijn. Als voorbeeld de sleutel-punten 14 en 15:

- 14 Top van de doosvrucht met afgeknotte of iets spitse tanden, kroonbladen 12–18 mm lang en breed, bladen lancetvormig, donkergroen met rode middenerven: **O. ammophila**

tegenover:

Bladen smal lancetvormig, heldergroen met witte middenerven; doosvrucht met afgeknotte tanden →15

- 15 Kroonbladen 12–16 mm lang en breed: **O. oakesiana**

tegenover:

Kroonbladen breder dan lang, 15–23 × 17–28 mm: **O. albipercurva**

In de beschrijving van *Oenothera albipercurva* (pag. 36) wordt voor de kroonbladen echter aangegeven: 12–18 mm lang en breed of iets smaller. Iets soortgelijks vindt men bij *O. canovirens* (pag. 16): in de sleutel staat dat de vruchtbeginsel aangedrukt behaard zijn, en de kroonbladen 12–20 mm lang, terwijl in de tekening de haren recht of soms iets schuin afstaan, en in de beschrijving de afmetingen van de kroonbladen 7–25 mm zou zijn. En zo zit het boek vol tegenstrijdigheden en rechtstreekse missers.

Normaliter zou aan zulk werk in *Gorteria* geen aandacht worden geschonken, ware het niet dat Rostanski zeer luidruchtig oppositie voert tegen het soortconcept in *Oenothera* van W. Dietrich en zijn Amerikaanse collega's. Dit leidde ertoe dat de auteurs van de Duitse Standaardlijst¹ zowel het concept van Dietrich *c.s.* met 5 soorten en 2 hybriden, als dat van Rostanski met 46 soorten en talloze hybriden presenteerden. In de nadien verschenen Duitse 'Bildatlas'² wordt alleen nog het concept van Rostanski weergegeven, met de op het oog zo mooie tekeningen van de diverse Rostanski-soorten, die morfologisch echter in detail aanzienlijk verschillen van de soorten in het hier besproken werk. Daar in de Bildatlas geen sleutel staat, heb ik diverse malen geprobeerd Nederlandse teunisbloemen via de tekeningen op naam te brengen, maar tevergeefs: de tekeningen weken steeds op belangrijk geachte details af van de planten die ik had verzameld.

Mijn conclusies zijn: 1) dit boek is de Poolse Academie van Wetenschappen onwaardig, en 2) teunisbloem-onderzoekers en floristen kunnen beter gebruik maken van het werk van Dietrich, Wagner & Raven³; dit werk is dan ook gevolgd in de komende 23^e editie van de Heukels' Flora.

Ruud van der Meijden

1. R. Wisskirchen & H. Haeupler. 1998. Standardliste der Farn- und Blütenpflanzen Deutschlands, Verlag Ulmer (Eugen), Stuttgart.
2. H. Haeupler & T. Muer. 2000. Bildatlas der Farn- und Blütenpflanzen Deutschlands, Verlag Ulmer (Eugen), Stuttgart.
3. W. Dietrich, W.L. Wagner & P.H. Raven. 1997. Systematics of *Oenothera* Section *Oenothera* Subsection *Oenothera* (Onagraceae), Syst. Bot. Monographs 50: 1–234.